

De nordiske kriminalistforeninger 2025

ÅRSBERETNING

Årsrapport Svenska kriminalistföreningen

Den svenska kriminalistföreningen har under 2025 anordnat fyra olika evenemang för sina 188 medlemmar. Året inleddes med den så kallade vinterpuben. Vid sammankomsten presenterades resultatet av en undersökning från Brottsförebyggande rådet som handlar om allmänhetens förtroende för rättsväsendet.

Vid föreningens årsmöte i maj diskuterades tillämpning och konsekvenser av den snart decenniegamla så kallade samtyckeslagen. Innebörden av lagen är att våldtäktsbrottet bygger på bristande frivillighet i svensk rätt. I samband med denna reform infördes ett nytt våldtäktsbrott i lagen: oaktsam våldtäkt. Med oaktsam våldtäkt avses att gärningspersonen inte hade uppsåt men var grovt oaktsam i förhållande till att den andra personen inte deltog frivilligt. Ändringarna i lagen välkomnades av många som en viktig samhällelig signal, men det fanns också farhågor – främst från jurister – om att de nya reglerna skulle bli svåra att tillämpa. Vid föreningens årsmöte presenterade Stina Holmberg en rapport från Brottsförebyggande rådet rörande tillämpning av lagen. Därefter följde ett panelsamtal med justitierådet Petter Asp, advokaten Bengt Ivarsson och seniore åklagaren Ingrid Viklund, under ledning av hovrättspresidenten Mari Heidenborg.

Det första evenemanget på höstterminen utgjordes av föreningens höstträff. Vid detta tillfälle diskuterades av bankbedrägerier, vilka kan utgöra såväl vardagsbrottslighet som vara en del av den organiserade brottsligheten. Vid mötet berättade Karin Breding, polisintendent på NOA, och Erik Wendeby, jurist på Bankföreningen, om hur bedrägerierna går till, vilka aktörer som ligger bakom, hur brottsligheten har förändrats och om hur polisen och bankerna arbetar för att reducera problemet.

Vid årets sista möte med föreningen diskuterade så kallat strypvåld, ur ett svårt rättsmedicinskt som ett rättsligt perspektiv. I september 2025 redovisade Rättsmedicinalverket ett regeringsuppdrag som syftade till att förstärka kunskapen om strypvåld. Juridiska utmaningar inkluderar svårigheter att bevisa uppsåt, att bedöma om gärningen varit livsfarlig, och att avgöra om samtycke till våld är giltigt. Vid mötet berättade Eva Rudd, överläkare och specialist i rättsmedicin vid Rättsmedicinalverket, och Lena Jansson, senior åklagare vid Åklagarkammaren i Uppsala om kunskapsläget kring strypvåld och de rättsliga utmaningar som finns med att bedöma denna typ av våld.